

В СОЮЗІ НЕЗЛАМНИМ

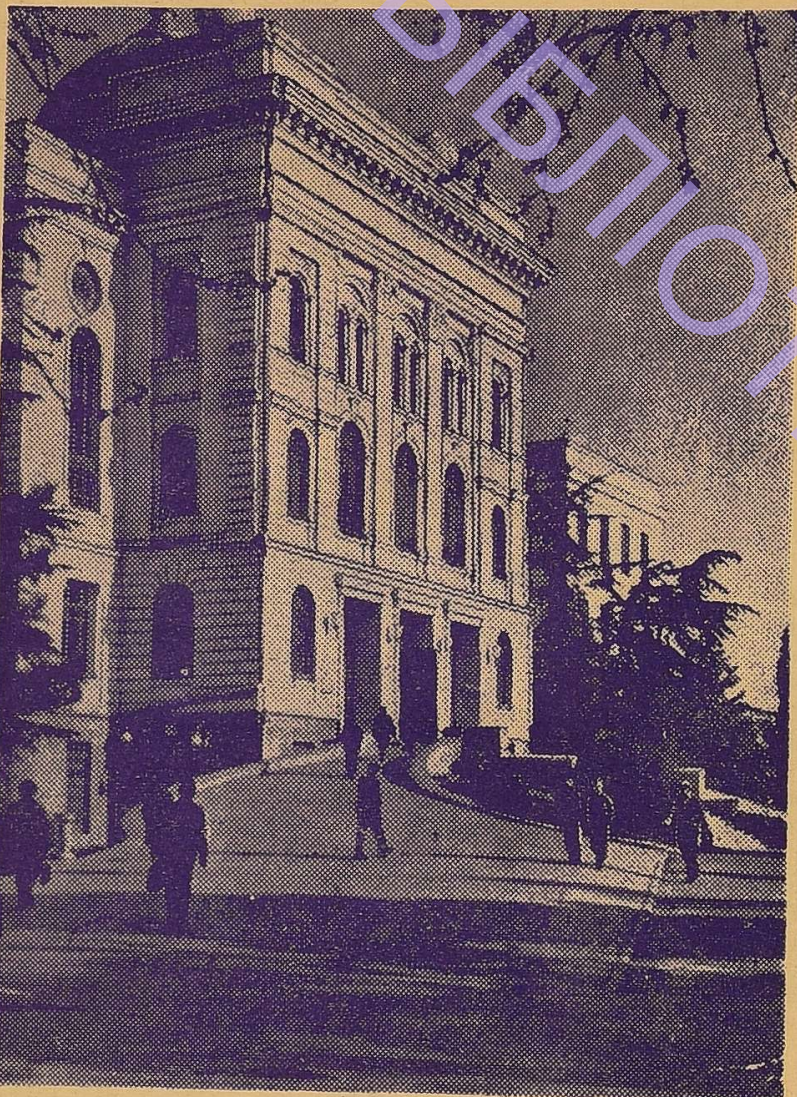
გაზეთი უნივერსიტეტის

თავისუფალი უნივერსიტეტი — ორგანიზაციის სახელია
უნივერსიტეტის კავშირის კომისიის, კავშირის
კომისიის კომისიის და კავშირის კომისიის

УНИВЕРСИТЕТИ — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМ ордена Трудового Красного Знамени Тбилисского государственного университета

Газета
Тбіліського
університету
про життя вузу

На фото — головний корпус ТДУ.

Міцні братерські зв'язки давно існують між двома народами Радянського Союзу — українським і грузинським.

Одним з проявів цієї дружби є стосунки, які встановилися між Одеським та Тбіліським університетами. Вони мають велику історичну традицію. У травні ц. р. делегація нашого університету була в гостях у студентів Тбіліського вузу. Про те, як приймали одеситів на грузинській землі газета розповідала. Сьогодні, згідно домовленості, газета Тбіліського університету розповідає на наших сторінках про життя свого колективу.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАІН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому Одеського ордена Трудового Червоного Прапора державного університету ім. І. І. Мечникова

РІК ВИДАННЯ XXXVIII

№ 30 (1088)

13 ЖОВТНЯ

1972 р.

Ціна 2 коп

З ПОЧУТТЯМ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Не так багато часу відділяє нас від славної дати 50-річчя утворення СРСР. Сьогодні весь радянський народ підбиває підсумки виконання взятих зобов'язань до цієї знаменної дати і підсумки другого року п'ятирічки, плани якої були накреслені на XXIV з'їзді КПРС.

Оглядаємось на пройденний шлях і ми — колектив нашого орденосного університету, всі колективи його ділянок — факультети, кафедри, лабораторії, наукові установи.

Сьогодні ми розповімо про життя, працю однієї такої ділянки — кафедри органічної хімії. Розповідь веде доцент кафедри А. І. Грень.

— Всі зобов'язання, які брав колектив кафедри до 50-річчя утворення СРСР, планові завдання двох років п'ятирічки у всіх напрямках успішно виконані. Основним в роботі кафедри була робота та науково-дослідна робота. Все було спрямоване на те, щоб створити найкращі умови для навчання та наукової роботи студентам та співробітникам. Був переглянутий та змінений план загального практикуму з органічної хімії; складено та надруковано на ротопрінті робочий журнал для студентів денного навчання, а для студентів-вечірників такий журнал підготовлений до видання. Удосконалено плани спецкурсів. Роботи в лабораторії ведуться на сучасному обладнанні.

Науково-дослідна робота кафедри йде успішно. Доведена до стадії впровадження одна з розробок кафедри. Робота ведеться разом з співробітниками лабораторії по групах. Їх п'ять. Щомісяця проводиться спільний семінар всіх груп, на якому підбиваються підсумки виконання завдання кожного співробітника і накреслюються плани на наступний місяць. Два рази на місяць проводяться такі

семінари по групах. В них беруть участь і студенти старших курсів, які виконують на кафедрі курсові та дипломні роботи, що носять науково-експериментальний характер. Результати роботи студентів мають чималий науковий інтерес. А найбільш важливі з них публікуються. Є спільні публікації студентів і співробітників. Такі публікації мають студенти А. Беланова, О. Прісяк, М. Гренадеров, А. Бенько, М. Лук'яненко та інші.

На кафедрі навчаються і спеціалізуються й іноземні студенти. Роботи студентів з НДР Аксель Вайгт, Едіт Бальтруш представлені на Всесоюзний конкурс студентських наукових робіт.

Співробітники кафедри ведуть велику лекційну пропаганду хімічних знань. Вони виїжджають в райони нашої та інших областей з лекціями. Чимало лекцій останнім часом прочитано тт. Т. Чумаченко, Г. Турянською, А. Гренем, А. Колесник, А. Дроздовською, С. Єгоровою, О. Степановою та ін. Їх лекції слухали трудящі Красноокнянського, Біляївського, Іванівського, Татарбунарського, Ізмаїльського, Комінтернівського, Котовського, Великомихайлівського та інших районів.

Проводиться на кафедрі чимала громадська робота. Треба віддати належне редколегії «Константи», яка регулярно випускає стінну газету. Активно працює клуб «Катенан», на засідання якого приходять багато студентів, та й викладачі полюбляють бувати на них, таких цікавих, змістовних, таких потрібних.

За два роки п'ятирічки в університеті пройшло чимало конференцій міжнародного, всесоюзного та республіканського значення. В них брали участь співробітники кафедри.

Непогано йдуть справи й з підготовкою кадрів. За останні два роки виконали і успішно захисти-

ли кандидатські дисертації шість чоловік, з них два — в'єтнамці Нгуен Ван Дьеп і Нгуен Ван Тонг (їх керівники професор О. В. Богатський, доценти А. І. Грень та О. С. Степанова). До захисту підготовлено п'ять дисертацій.

Особливо успішно на кафедрі виконується госпдоговірна тематика. Тільки за 1972 рік вона вже перевиконана на 42 тисячі карбованців. Три теми впроваджено у виробництво, скоро буде впроваджена четверта.

Кафедра виконує замовлення промислових центрів Єревана, Шостки, Калуги, Ангарська, Черкас, Уфи, об'єднання «Союзхімреактив».

Велику кількість замовлень виконує кафедра для підприємств нашого міста. Так, для хімфармацевтичного заводу, лакофарбового, Чорноморського пароплавання, та ін. Про ефективність виконаних робіт для прикладу наведемо замовлення, виконане для Чорноморського пароплавання. Дезинфікуюча речовина, яку дала кафедра, дає можливість судну вийти в море через дві години, а не через шість, як було раніше. З допомогою цього можна збільшити вихід суден в море майже вдвічі.

Треба сказати, що у виконанні госпдоговірних робіт беруть участь і студенти. Їх курсові, дипломні роботи часто зв'язані з темою, яку виконує кафедра по госпдоговору. Кафедра також практикує зарахування на 0,5 ставки лаборантів студентів, які працюють з госпдоговірної тематики.

Організація на базі кафедри відділу Інституту органічної хімії АН УРСР дає можливість розширити наукові дослідження. Натхненний величною перспективою, колектив кафедри успішно виконує зобов'язання, взяті до славної дати — 50-річчя утворення СРСР, і продовжує виконувати завдання п'ятирічки.

ЛЕКЦІЇ ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Доцент Д. І. Богуненко прочитав лекції в усіх гуртожитках нашого вузу про зовнішню політику КПРС і Уряду і міжнародне становище. Студенти з великим інтересом прослухали їх.

Наша газета вже розповідала про успіхи студента юрфаку, видатного радянського спортсмена Миколи Авілова, який завоював вищу нагороду XX Олімпіади — золоту медаль у найважчому і

найуніверсальнішому виді легкої атлетики — десятиборстві і встановив новий світовий рекорд, набравши у сумі — 8454 очка.

Указом Президії Верховної Ради СРСР 5 жовтня за успіхи в

розвитку масового фізкультурного руху і за високі досягнення на XX Олімпійських іграх нагороджено велику групу тренерів і спортсменів, в тому числі — студента нашого університету Миколу Аві-

лова — орденом Трудового Червоного Прапора.

Колектив університету щиро вітає Миколу Авілова і бажає йому великих успіхів в спорті та навчанні.

ВИСОКА НАГОРОДА БАТЬКІВЩИНИ

Звіти і вибори в парторганізаціях

ПРИНЦИПОВА РОЗМОВА

Нещодавно відбулись звітно-виборні збори на біологічному факультеті. Зі звітом про роботу партійного бюро факультету виступила секретар партбюро Л. О. Рябова, яка відзначила нові відповідальні завдання, поставлені перед вищою школою в зв'язку з постановою ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР «Про заходи по дальшому удосконаленню вищої освіти в країні». Л. О. Рябова зазначила, що в рік святкування 50-річчя утворення СРСР колектив біологічного факультету підвищить відповідальність у виконанні свого основного обов'язку —

підготовки висококваліфікованих спеціалістів.

У звітній доповіді секретаря парторганізації біологічного факультету був зроблений аналіз роботи парторганізації, у центрі уваги якої стояли питання політико-виховної роботи, учбової і науково-дослідної.

В обговоренні звітної доповіді взяли участь 11 комуністів. Вони вказали на позитивні риси в роботі парторганізації за звітний період і відзначили головні недоліки в роботі партбюро факультету: недостатня увага партбюро до кадрових питань, значні недоліки у

виховній роботі, учбовій, в діяльності методологічного семінару.

Заслухавши і обговоривши звітну доповідь секретаря парторганізації Л. О. Рябової про роботу партбюро біологічного факультету протягом звітного періоду, партійні збори відзначили, що вся робота проходила в обстановці виконання рішень XXIV з'їзду КПРС та XXIV з'їзду КП України і підготовки до 50-річчя утворення СРСР.

Партійні збори постановили: визнати роботу партійного бюро задовільною.

До нового партійного бюро увійшли такі комуністи: Л. О. Рябова, Н. К. Бочарова, Н. З. Жаренко, Ф. С. Замбриборщ, Г. В. Ткаченко, В. Іваніца, А. П. Куварзіна. Секретарем партбюро біологічного факультету знову обрано Л. О. Рябову.

В університеті розпочалися звітно-виборні комсомольські збори. На фото К. Чечкіної — збори на III курсі мехмату.

У НАС В ГОСТЯХ

შეგიშვალაბოთ ახალს მკვლევარს, მკვლევარს

შეგიშვალაბოთ ახალს მკვლევარს, მკვლევარს

БІЛІСИС УНІВЕРСИТЕТИ — орган парткома, ректората, комитету ЛКСМ ордена Трудового Красного Знамени Тбилисского государственного университета

КЛУБ „УКРАЇНА“

Наш університет — один з найголовніших центрів дружби грузинського та українського народів, дослідження і пропаганди української культури в Грузії.

Тут створюються дослідження, учбові посібники з питань української літератури й мистецтва, грузино-українських культурних зв'язків; читається курс історії української літератури, вивчається українська мова.

Вже декілька років Тбіліський та Київський університети обмінюються студентами і аспірантами, які спеціально вивчають мову і літературу братського народу.

На ці молоді кадри з надією дивляться в обох республіках. Саме завдяки їм досягнуті перші великі успіхи у вивченні культурної спадщини двох народів і перекладі художніх творів.

Весною 1970 року відбулась важлива подія в галузі зближення наших народів. В університеті був створений клуб «Україна».

На засновницьких зборах голова клубу професор О. А. Баканідзе говорив про завдання і перспективи роботи. Цікаві пропозиції внесли професори І. Богомолів, Р. Міміношвілі, доценти Н. Абесадзе та М. Картвелішвілі.

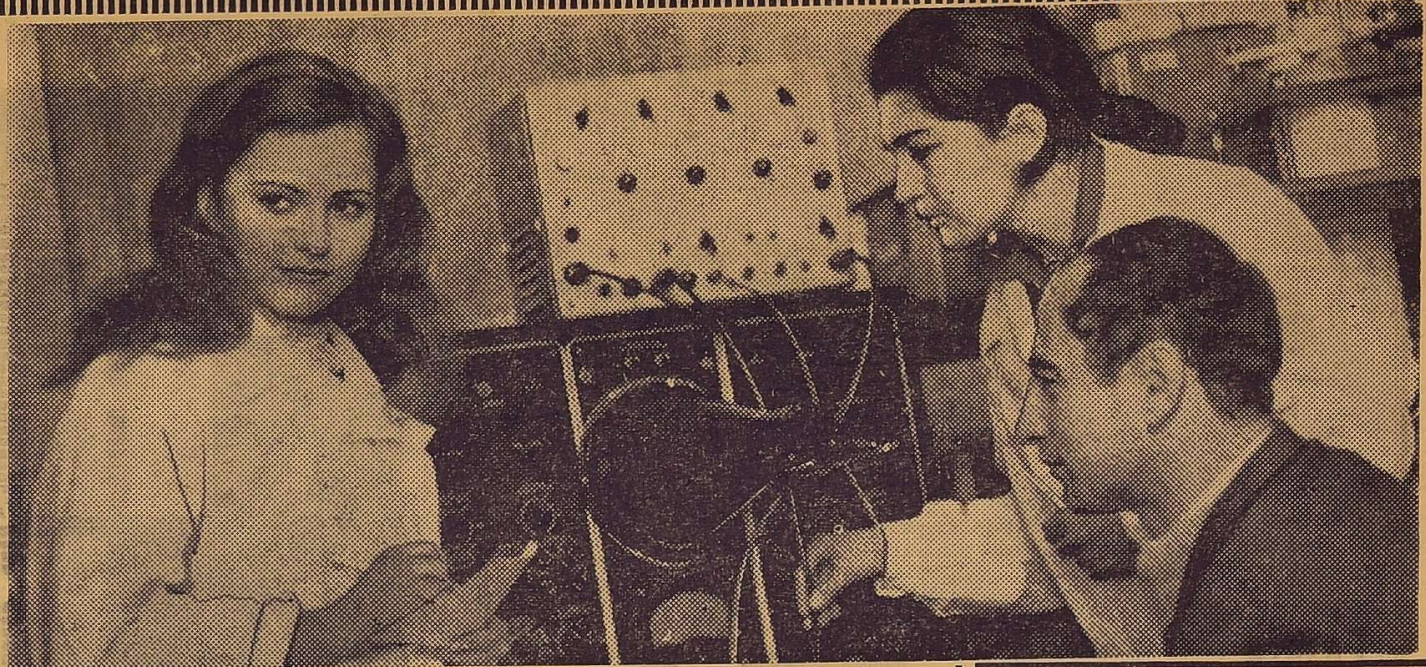
Клуб закликаний сприяти подальшому зміцненню уз дружби грузинського та українського народів, розвитку зв'язку з університетами України, вивченню та популяризації культури українського народу.

Протягом свого існування клуб «Україна» провів ряд значних заходів: відзначалось 70-річчя з дня народження Максима Рильського, були проведені збори, присвячені літературному життю поетів Запоріжжя (на честь 200-річчя Запоріжжя), 100-річчю з дня народження Лесі Українки була присвячена об'єднана наукова сесія Спілки письменників Грузії, вченої ради філологічного факультету університету і клубу «Україна».

Клуб видав збірку творів Лесі Українки в перекладі на грузинську мову, силами студентів був відзнятий документальний фільм «Леся Українка в Грузії» тощо.

Зараз готується до друку збірка творів Г. С. Сковороди. Відбувся вечір, присвячений 250-річчю з дня народження українського філософа.

Газета
Тбіліського
університету
про життя вузу

Проблемна лабораторія напівпровідників проводить не тільки дослідницькі роботи, вона стала рідним домом для багатьох дипломантів — представників різних національностей, що навчаються в ТДУ.

На фото — дипломантка Алла Железняк, співробітниця Л. Гварджаладзе та завідувач лабораторією Ш. Міріахішвілі.

ЧЕРГОВА КНИГА СТУДЕНТСЬКОГО АЛЬМАНАХУ

Скоро міне 25 років гурткові молодих письменників університету, який дав грузинській літературі багато видатних письменників. Гурток має свій друкований орган — альманах «Пірвелі схіві» («Перший промінь»).

Головна форма роботи гуртка — читання й обговорення творів його членів. На його засіданнях в більшості своїй відбуваються безкомпромісні дискусії.

В поточному учбовому році відбулись обговорення віршів та оповідань Лаші Гахарія, Зази Дараселія, Ніні Кутателадзе, Гуладі Петелаво тощо. Крім того, гурток часто запрошує відомих грузинських письменників, переважно, колишніх членів гуртка. На таких зустрічах відбувається відверта розмова між читачем та письменником.

В цьому році члени гуртка проводили бесіду з відомим грузинським прозаїком Ревазом Інанішвілі.

Зараз головним завданням гуртка є видання дев'ятого номера «Пірвелі схіві». Редакційна колегія альманаху відібрала кращі твори гуртківців, і вони скоро надійдуть до друку. Читач побачить дев'ять книг альманаху, мабуть, в дні 25-річчя ювілею гуртка.

Скоро ми збираємось провести спільні заходи з молодіжними літературними об'єднаннями нашої республіки. Уже відбулись зустрічі з Отаром Чіладзе, Шота Нішніадзе і Таріелом Чантурія. Крім того, обговоримо на засіданнях нові книги.

Ось, в основному, те, що зроблено, і що плануємо зробити протягом поточного року.

А. ГАПРІНДАШВІЛІ,
голова правління гуртка
молодих письменників.

ТБІЛІСІ—ТАШКЕНТ

Коллективи художньої самодіяльності нашого університету щороку, в період зимових канікул, їдуть в братні республіки з концертними програмами.

Цього разу нашу самодіяльність запросив до себе Ташкентський орден Трудового Червоного Прапора державний університет ім. В. І. Леніна. Цей візит був присвячений 50-річчю утворення СРСР.

Незважаючи на погану погоду, ми, нарешті, взяли курс на Ташкент. Господарі зустріли нас в аеропорту. На автобусах доїхали до гуртожитку аспірантів. Гід місцевої турбази по дорозі розповідав про Ташкент, про його новобудови, про те, як він лікує ранні, нанесені землетрусом 1966 року. Пройжджаючи проспектом Шота Руставелі, грузинські юнаки та дівчата зацікавлено розглядали плоди праці своїх земляків — яскраве свідчення непорушної дружби братніх республік.

У Великому концертному залі міста, де планувався наш перший концерт, ми провели генеральну репетицію. Художній керівник нашої самодіяльності народний артист республіки Н. Чхеїдзе з властивою йому майстерністю скопонував нашу програму. До 6 годин

вечора зал був заповнений шестерть.

Концерт відкрили танцюристи нашого хореографічного ансамблю (керівник — заслужений артист республіки Р. Чохонелідзе). Гарячими оплесками зустріли перший танець. Після другого танцю конференсьє З. Цквітінідзе оголосив виступ чоловічого хору (керівник — лауреат ІХ Всесвітнього фестивалю молоді та студентів Т. Кевхішвілі). Молоді співаки полонили слухачів своєю чудовою творчістю. На сцені вокально-інструментальне тріо в складі В. Чхаїдзе, Е. Джулабашвілі і З. Лежава. Без перебільшення можна сказати, що їх виконавське мистецтво зачарувало ташкентців. Перше відділення закінчилось танцем. Аплодисментам не було кінця.

Друге відділення почалось з виступу естрадного ансамблю (керівник — композитор Н. Еділашвілі). Концерт дружби закінчився танцем «Змагання».

Художня самодіяльність грузинських студентів мала багато поклонників. Ми одержали запрошення від найкрупнішого в Азії конструкторсько-технологічного інституту ірригації й машинобудування.

Виступи нашої самодіяльності широко відзначила республіканська преса, університетська газета, телебачення і радіо Узбекистану.

Ташкентський університет організував вечір відпочинку, на якому узбецькі та грузинські студенти показали своє мистецтво; вечір закінчився масовим хором. Він вилився в справжнє свято дружби.

Наші студенти продивились нові учбові корпуси Ташкентського університету, лабораторії, обчислювальний центр, був продемонстрований короткометражний документальний фільм про Ташкентський університет, відзнятий кінолюбителями; студенти ознайомились з декретом за підписом В. І. Леніна, в результаті якого в 1920 році в Середній Азії був заснований Туркестанський університет. Господарі намагались створити найкращі умови для гостей.

Близькі контакти, що встановились в результаті цієї поїздки, будуть сприяти справжній дружбі студентської молоді наших університетів.

Ш. НАРСІЯ,
голова правління клубу
ТДУ, заслужений артист
республіки.

ПИШЕТЬСЯ ІСТОРІЯ

Кафедра історії середньовіччя вже два роки готує до друку хрестоматію з історії середніх віків. Книга буде видана в двох томах. Перший том містить в собі V—XV, а другий — XV—XVII ст. Пер-

ший том буде здано у видавництво до початку 1973 року.

До Хрестоматії увійдуть нарис з першоджерел історії середньовіччя (літописи, законодавчі акти та ін.) європейських країн.

Крім того, до неї увійдуть матеріали, що відображають взаємодіяння нашої країни з європейськими країнами.

Хрестоматія призначена для студентів, учнів середніх шкіл й широкого кола людей, що зацікавлені історією середніх віків.

ПОЧАТОК ВЕЛИКОГО ШЛЯХУ

З червня 1971 року. На історичному факультеті йде захист дипломних робіт. Переповнена аудиторія з нетерпінням чекає виступу Гурама Мучаїдзе. І ось Гурам спокійно формулює основні положення роботи. Потім виступ наукового керівника роботи професора К. Церетелі, відзив рецензента доцента І. Мап'яна, і голова Вченої ради історичного факультету професор Ш. Месхія оголосили рішення вченої ради: «Дипломна робота студента V курсу історичного факультету Гурама Мучаїдзе «Засновники марксизму та революційна партія пролетаріату» спеціалістами та членами державної екзаменаційної комісії оцінюється як наукове дослідження, що виконане на рівні кандидатської дисертації. Вчена рада факультету вирішила клопотати про дозвіл Г. Мучаїдзе захистити дисертацію на здобуття вченого ступеня кандидата історичних наук без проходження курсу аспірантури». Це перший випадок в історії Тбіліського університету, а в галузі суспільних наук це явище не має прецедента в загальносоюзному масштабі.

Велика перемога не випадкова. Це цілком закономірний результат великої працелюбності. Любов до науки та наполегливість виявив Г. Мучаїдзе ще в середній школі. За активну участь в різних олімпіадах учень-відмінник систематично нагороджується грамотами і призами. Його перша робота «Роль практики в процесі розвитку пізнання» зразу ж привернула увагу спеціалістів і заступила високу оцінку на XXI творчій конференції учнів.

В період навчання в університеті Г. Мучаїдзе надрукував тези і анотації 26 наукових праць. За активну участь в роботі студентських наукових конференцій багатьох університетів Радянського Союзу Г. Мучаїдзе нагороджений великою кількістю почесних грамот і дипломів. Відмінне навчання і наукову роботу Гурам вміло поєднував з активною громадською діяльністю. На першому курсі він був обраний секретарем курсового комсомольського бюро, а на другому курсі — заступником секретаря факультетського бюро. Вже 3-й рік Гурам — заступник голови центральної ра-

ди НСТ і прекрасно справляється з цією роботою.

З першого ж року навчання Г. Мучаїдзе активно увійшов в роботу студентського наукового гуртка історії КПРС. Його ретельність і вміння самостійно мислити привернули увагу наукового керівника гуртка професора К. Церетелі. Саме під його керівництвом почав працювати Г. Мучаїдзе над темою «Засновники марксизму і революційна партія пролетаріату». Ось що пише професор К. Церетелі: «Дипломна робота Г. Мучаїдзе — результат неухильної, багаторічної праці. Він проробив велику кількість літератури, написаної іноземною мовою. Зміст дипломної роботи, форма постановки питань і стиль викладення, захист власних міркувань, дискусія з відомими істориками — все дає змогу відзначити, що робота студента V курсу історичного факультету Г. Мучаїдзе вийшла далеко за межі дипломної роботи».

Це була перша серйозна перемога Гурама. Побажаємо йому нових творчих успіхів.

В. ЛОРДКІПАНІДЗЕ.

СЛАВА ТИХ ДНІВ...

Розгром військової машини фашистської Німеччини героїчною Радянською Армією став значною історичною подією. Безприкладний подвиг радянського народу в цій народній війні завжди буде прикладом для молоді. Цілі покоління істориків вивчатимуть історію Вітчизняної війни, героїв славлять поети, на військову тему пишуть художні твори, створюються великі полотна, ветерани війни пишуть мемуари; Комуністична партія, Радянський уряд, весь радянський народ роблять все для того, щоб увіковічити для світлого майбутнього імена загиблих героїв.

З точки зору відновлення окремих картин і епізодів Вітчизняної війни велика відповідальність лежить на ветеранах війни. Перед їх очима здійснювались факти безприкладного героїзму. Війна, що минула — історія для молоді, а для ветеранів — частина їх життя. Спогади ветеранів війни, живі бесіди мають важливе значення як для військово-патріотичного

виховання молодого покоління, так і для відновлення в пам'яті епізодів війни, що забулися.

Саме тому в усіх містах нашої країни, в усіх районах та великих містах створені Ради ветеранів війни. Завдяки їх діяльності ожили імена багатьох загиблих патріотів, відновлені образи забутих героїв.

Нещодавно в ТДУ була створена з ініціативи партійного комітету університетська рада ветеранів війни. На першому засіданні вона була організаційно оформлена. До ради ввійшли Д. Джабідзе (голова), З. Швелідзе (заступник), П. Абрамідзе, Марія Мушкудіані, І. Гвердцители, С. Барамідзе, В. Закаріадзе, Г. Александрія, А. Квірікашвілі, В. Куркумулі, Г. Єфремов.

Затверджено план роботи на другий квартал, який передбачає вирішення багатьох важливих питань. Відповідно до плану вже проведено ряд заходів. Великий інтерес у студентської молоді викликала зустріч студентів з

ветеранами війни, що відбулась в клубі студентського міста. Там же проходило урочисте засідання, присвячене 27-й річниці закінчення Великої Вітчизняної війни. Слід відзначити, що Тбіліський університет на захист Батьківщини відіслав 3500 своїх вихованців, з них близько половини не повернулись додому. Серед заходів університетської ради ветеранів війни особливо слід відзначити створення історії про внесок вихованців університету в боротьбу радянського народу з фашизмом. Для конкретного здійснення цієї відповідальної справи створена ініціативна група (керівник професор З. Швелідзе), яка вже приступила до роботи.

Університетська рада ветеранів війни в діловій обстановці зустріла День перемоги над фашизмом.

ДАВІД ДЖАБІДЗЕ,
доцент, Герой Радянського Союзу, голова університетської ради ветеранів війни.

ХАЙНЦ ФЕНРІХ ЗАЩИЩАЄ ДИСЕРТАЦІЮ

Хайнц Фенріх — один з тих іноземців, хто добре володіє грузинською мовою. Спочатку, в роки навчання в Ієнському університеті імені Фрідріха Шіллера працював під керівництвом професора Г. Печ, а повний курс аспірантури проходив у нас. Керівником його був професор А. Шанідзе.

Кандидатська дисертація Хайнца Фенріха, яку він захистив в Ієні в 1968 році, торкалась проблем машинного перекладу з грузинської мови на німецьку, а тема докторської дисертації — «Критерії генетичної спорідненості мов і деякі питання структур головних морфем ранньої загальнокартвельської мови-основи».

107 аудиторія першого корпусу університету. Професор Ш. Дзідзігурі оголошує відкритим засідання вченої ради з мовознавства. Вчений секретар Ради професор Г. Шаламберідзе знайомить аудиторію з життям і діяльністю дисертанта.

Слово надається Хайнцу Фенріху. Тридцятирічний німецький вчений говорить чистою грузинською мовою. Він спочатку дякує за турботу про нього з боку вчених грузинського університету, потім викладає основні положення своєї дисертації. Виступають офіційні опоненти академік Грузинської РСР А. Шанідзе, член-кореспондент АН Грузинської РСР Ш. Дзідзігурі і професор Т. Гудава. Висловили свої міркування академік АН ГРСР А. Чікобава й І. Гозалшвілі.

Вони високо оцінюють роботу, хоча й не всі погоджуються з деякими питаннями дисертації.

Хайнц Фенріх спокійно відповідає на запитання. Голова комісії професор І. Імнашвілі оголошує: «Вчена рада з мовознавства одностайно присудила Хайнцу Фенріху вчений ступінь доктора філологічних наук».

Першим поздоровляє учня з перемогою академік А. Шанідзе...

Захист Хенцем Фенріхом докторської дисертації у нас грузинською мовою став демонстрацією успіху грузинознавців Ієнського університету.

УСПІХ СТУДЕНТІВ-АРХЕОЛОГІВ

Студентський науковий гурток при кафедрі археології вже декілька років вважається одним з передових. Його члени регулярно беруть участь в регіональних і всесоюзних конференціях. Зараз успішно керує гуртком доцент І. Авалішвілі.

Вже третій рік проводить регіональні конференції Кубанський державний університет. В роботі цих конференцій беруть участь майже всі університети і педагогічні інститути Кавказу й Закавказзя. Минулого року честь нашої університету успішно захищали В. Рамішвілі, В. Лічелі і Т. Мешвеліані. Зараз двоє з них закінчили університет. В цьому році в роботі III регіональної конференції брали участь студенти IV курсу Т. Мешвеліані, Р. Гогелія

і Г. Міндіашвілі. І цього разу не зрадили традиції: на конкурсі перемогли всі троє і були представлені на заключний тур всесоюзної конференції.

Всесоюзна конференція проходила з 27 березня по 3 квітня в Москві. Участь в ній брали 111 представників з 9 союзних і 12 автономних республік. Конференція пройшла цікаво. Були випадки, коли обговорення і оцінка доповідей займали 3—4 години. Незважаючи на таку велику «конкуренцію», наші посланці змогли вправдати велике довіря.

Всі три доповіді були представлені до друку в Збірці XVIII всесоюзної конференції, а доповідачі були нагороджені дипломами і грамотами.

З. КІКОДЗЕ.

МОНОГРАФІЯ ВИДАНА У США

Монографія академіка І. Бериташвілі «Пам'ять вищих хребетних, її характеристика і природа», що присвячена 50-річчю створення Тбіліського університету, була перекладена на англійську мову і видана в 1971 році в США видавництвом «Пленум Пресс» (Нью-Йорк).

В цій монографії втілені ті основні дані й оригінальні гіпотези, що були одержані на кафедрі фізіології людини і тварин університету і в Інституті фізіології АН Грузинської РСР при дослідженні проблем пам'яті.

Передмова до цієї монографії відомого сучасного американського нейрофізіолога В. Ліберсона, в якій підкреслюється той великий внесок, який зробили І. Бериташвілі та його школа в дослідження нейрофізіологічних механізмів пам'яті.

В зв'язку з виходом цієї монографії на англійській мові академік І. Бериташвілі одержав лист редактора «Пленум Пресса» П. Кіфера, в якому відзначається, що видавництво готове перекласти й видати на англійській мові й інші дослідження з цього питання.

В ХІМІЧНІЙ ЛАБОРАТОРІЇ ЙДЕ ЕКСПЕРИМЕНТ. ТУТ ВИКОНУЄТЬСЯ ЧИМАЛО ВАЖЛИВИХ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ.

САМІЙ МОЛОДИЙ І САМОГО ПОХИЛОГО ВІКУ...

В 20-тисячному колективі нашого університету найстарішим є академік Олександр Джавахішвілі. Йому 5 липня 1972 року минуло 97 років.

Після закінчення в 1900 році навчання в Московському університеті А. Джавахішвілі почав свою науково-педагогічну діяльність з посади лаборанта.

Головна мета його діяльності — антропологічне вивчення Грузії й Кавказу, турбота про розвиток географічної науки в Грузії, виховання молодих спеціалістів з різних дисциплін в цій галузі.

Результат? Праці Джавахішвілі увійшли в скарбницю науки. При його безпосередній підтримці і під його керівництвом виросла ціла плеяда географів, що про-

дила плідну педагогічну та наукову діяльність в галузі вивчення багатой природи нашої країни.

Незважаючи на роки, він не втратив бадьорості.

В нашому університеті наймолодшим є Володимир Гогуа. 9 січня 1972 року йому минуло 16 років.

Початок життєвого шляху Володимира Гогуа також цікавий. Коли старшу сестру Володимира повели до школи, брат заплакав. Йому закортіло теж піти до школи.

— Нехай іде. Походить й набридне, — сказали батьки. Та цього не трапилось. П'ятирічний Володимир не відставав у навчанні. Навпаки, він навіть допомагав сестрі готувати уроки. Таким чи-

ном, влітку 1971 року брат та сестра закінчили школу. Аттестат зрілості Володимира був прикрашений «п'ятираками».

Влітку Володимир Гогуа став студентом факультету кібернетики й прикладної математики нашого університету. Володимир в університеті вчиться успішно.

А попереду світле майбутнє, що готує йому й багато випробувань. Тому хочеться побажати йому — брати за приклад життя найстарішого.

Напередодні Нового 1972 року вперше зустрілись найстаріший й наймолодший в університеті й довго розмовляли...

Г. МАНІЯ.

Йдемо на грозу

ВІСТІ З КАФЕДР

Кафедри метеорології, кліматології й океанології всього два роки, але її члени шляхом вирішення актуальних питань, консультацій й розробки договірних тем для народного господарства країни принесли користь більше, ніж на п'ять мільйонів карбованців.

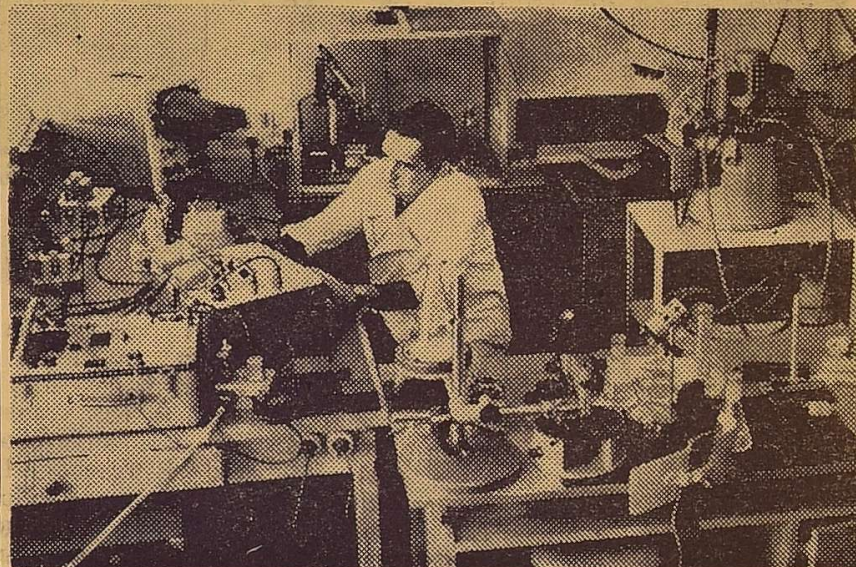
Втілення кафедрою методу боротьби з грозою дало Вірменії користь на 800 тисяч карбованців, а втілення методів відвернення обвалів дозволило гідробудівникам зекономити 3 мільйони карбованців.

Від сильного руйнівального шторму на Чорному морі чотири роки тому постраждав південний берег Криму, зокрема, пристань міжнародного піонерського табору Артек.

Будівельники спроектували нову пристань, яка вимагала експериментального вивчення. І ось Управління новобудов Артеку звернулось за допомогою до кафедри.

Кафедра вивчила запропонований будівельниками проект і внесла принципові поправки, які дали державі 240 тисяч карбованців економії. За виконання вказаних робіт на високому науковому рівні кафедра одержала премію — 4 тисячі карбованців.

Зараз кафедра працює над новими договірними темами: «Методи боротьби з грозами у високогірних районах», «Руйнівальні шторми й течії в районі Пічунди» та ін.

В науковій лабораторії факультету кібернетики та прикладної математики.

Використовується тепло Землі

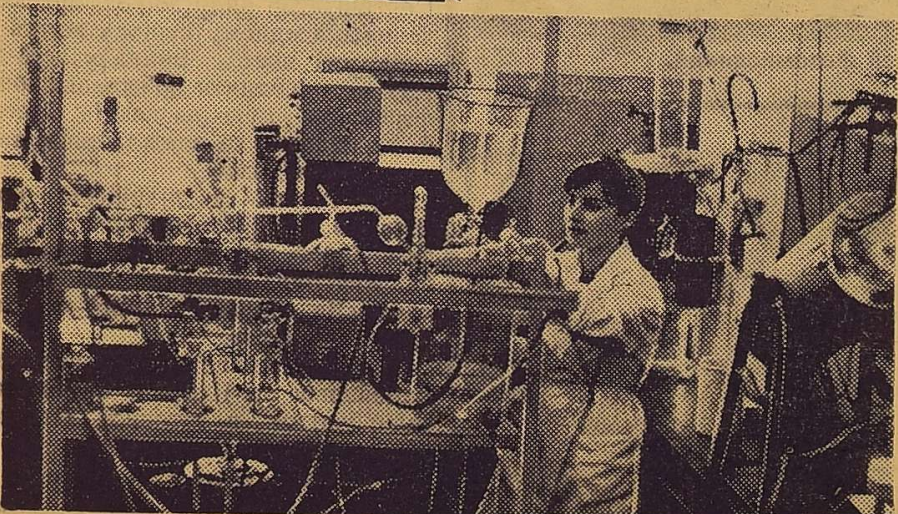
На кафедрі геофізики фізичного факультету з ініціативи молодого вченого Євгена Сакварелідзе створена учбова лабораторія електрометрії і геотермії.

На основі вивчення розповсюдження електричного поля можна розпізнати будову різних шарів земної кори. Це питання вивчається електрометрією, яка широко використовується під час геофізичних досліджень. А геотермія є тією галуззю геофізики, що в наші дні привертає велику увагу як в нашій країні, так і за кордоном. Вона поряд з іншими питаннями вивчає і проблему використання внутріземного тепла в народному господарстві.

Використання гарячих вод в нашому місті має велику історію. На базі цих вод зараз працює декілька теплогосподарств. В Цаїсі на базі місцевих гарячих джерел створено теплогосподарство. В столиці Дагестанської АРСР Махачкалі деякі будинки опалюються за допомогою саме термічних вод, а на далекій Камчатці на цьому принципі працює електростанція.

Це перші кроки. Виходячи з вищевикладеного, стає зрозумілою необхідність в підготовці кадрів в цій галузі, тим паче, що XXIV з'їзд КПРС поставив перед наукою широкі завдання в цій галузі.

В новій лабораторії будуть працювати студенти старших курсів. Вони за допомогою найновішої апаратури вивчатимуть основні методи електропошуків для використання теоретичних знань на практиці.

МЕЛОДІЯ РАХМАНІНОВА

Грає студент ОДУ Андрій
ЛОЙШНЕР з НДР.
Фото В. ШИШИНА.

УРОКИ ТРУДОВОГО СЕМЕСТРУ

Відійшов вересень з роботою на полях колгоспів. Студенти повернулись до лабораторій і аудиторій. Триває університетське навчання.

Студентський загін факультету РГФ працював в колгоспі імені «50-річчя Великого Жовтня» Овідіопольського району. Протягом 22 робочих днів юнаки і дівчата збирали чимало помідорів, кукурудзи, соняшника, кавунів: заробили 1788 крб. (по 40 крб. в середньому) — добре допомогли колгоспу.

Вийшли до колгоспу, як-то кажуть, на людей подивитись й себе показати. Більшість студентів виконували норми. Краще за всіх збирали помідори Бабій і Бондаренко (одна за 4 дні заробила 32 карбованці, а друга — 25).

Коли на машинах кавуни уклали Люба Брень, Оля Головіцина й Наталка Сухорукова, всі знали: жодного кавуна не розіб'ють, подавай у будь-якому темпі. За 50 хвилин бригада навантажувала 4 тонни, а якщо давали підкріплення, то й 6 тонн кавунів за годину.

Рівно, продуктивно працювала група «запорозців»: сестри Люба

й Надя Запорожець, Сітро, Колеснік.

Приїхала до загону «новенька» й теж показала себе. Ада Арвентьева вміє і працювати, і, якщо треба, шукати по транзистору повідомлення Бюро погоди. Почався, наприклад, тривалий дощ, а загону потрібно знати, планувати перерву в роботі — неділю, чи готуватись в поле.

Непогано показали себе ще 25 чоловік — головні сили загону. По 14 годин на день працювали наші кухарочки Захарова та Шуляк.

Та не всі і не завжди так добре працювали.

Готель і лазня, автомобілі та трактори, школа, амбулаторія і новий клуб — все це чудово, все це наближає село до міста, але головне — люди.

Студенти — завтрішні сільські вчителі — з теплою та влчачістю згадують своїх нових друзів та наставників. Завжди врівноваженого Олександра Дмитровича Селіна — парторга колгоспу. Це він потурбував про дівчат, відправивши їх проливним дощем в місто на критій машині, він же не забув про премії для наших кращих трудівників.

Запам'ятався й інший представник сільської інтелігенції — агроном Михайло Йосипович Бачицький. Як м'яко й педагогічно проводив бесіду він зі студентами про сільськогосподарські рослини, навчив їх безпомилково відрізнити початки типової гібридної кукурудзи від нетипової (це необхідно було при відбиранні насінного матеріалу).

Прикладом жінки-трудівниці залишиться для всіх агроном Ніна Яківна Жосан. Хазайка овочевих плантацій колгоспу від зорі до зорі на ногах, в турботах: господарство велике, особистого транспорту у неї немає, а встигнути треба всюди. І вона встигає. Помилки вміє виправити швидко, тихо, залишаючись бадьорою й життєрадісною.

З такими людьми добре працювати й жити. Звичайно, студенти бачили й зовсім інших людей, та не про них тут мова.

Відійшов вересень 1972 року. Його враження та уроки підуть на користь майбутнім вчителям й перекладачам — трудівцям інтелігенції Радянської країни.

О. КІРСАНОВ,
викладач кафедри іноземних мов.

СЕМІНАР КОМСОРГІВ

Нещодавно в університеті відбувся семінар комсоргів курсів всіх факультетів університету, а також секретарів комсомольських груп співробітників університету, ректорату з приводу підготовки до проведення звітно-виборної кампанії, що почалась в університеті.

На семінарі йшла мова про діловий підхід до звітів та виборів комсомольських бюро курсів, груп на факультетах.

Заступник секретаря комітету комсомолу В. Шибуняєв познайомив з планом проведення звітно-виборних комсомольських зборів, завідуюча сектором обліку університету Л. Буштян проінструктувала комсоргів, як треба вести комсомольське господарство, дбало ставитися до діловодства в комсомольських організаціях.

Заступник секретаря партійного комітету університету М. П. Краснянський звернув увагу на такий важливий момент в підготовці до звітно-виборних зборів, як залучення до цієї кампанії молодих студентів-комуністів, торкнувся деяких недоліків у веденні комсомольського господарства в університеті.

Семінар пройшов в діловій обстановці.

Звітно-виборна кампанія розпочалась. Вже відбулись перші збори в групах деяких курсів на фізіологічному, механіко-математичному факультетах.

Про комсомольські збори ми будемо повідомляти в наступних номерах газети.

„МОРСЬКІ НЕВИДИМКИ“ СЛУЖИТИМУТЬ ЛЮДЯМ

Біологи, як то кажуть, не тільки за посадою, але й за призначенням стоять близько до природи. І, звичайно, всі з великим задоволенням сприйняли рішення четвертої сесії Верховної Ради, що прийняла постанову «Про заходи по дальшому покращенню охорони природи і раціональному використанню природних ресурсів».

В цій постанові втілені ленінські ідеї про охорону середовища, що оточує, про раціональне використання природних ресурсів, про бережливе ставлення до багатств природи.

«Не тільки ми, — говорив Л. І. Брежнев на XXIV з'їзді КПРС, — але й наступні покоління повинні мати можливість користуватись всіма благами, які дає чудова природа нашої Батьківщини».

І величезна «чаша» Чорного моря, й повноводий Дунай, й Дністр, що постачає водою наше місто, й невідомий ставок, й маленька річка, що протікає через рідне село — частки цієї прекрасної природи і предмет дослідження водної мікробіології.

Питанню охорони й захисту морів і рік від забруднення приділялась особлива увага в доповіді заступника Голови Ради Міністрів СРСР В. А. Кириліна. «Надзвичайно важливе значення, — говорив В. А. Кирилін на сесії Верховної Ради, яка нещодавно закінчила свою роботу, — мають питання охорони вод від забруднення. Багато країн світу, навіть ті, що мають багато води, відчувають сьогодні гостру нестачу води в деяких промислових і сільськогосподарських районах. Забезпечення чистою прісною водою й охорона вод від забруднення по праву вважається однією з найбільш гострих проблем сучасності».

Питання, що пов'язані з проблемою чистої води, очищення води, в тому числі водної мікробіології — це широка галузь дослідження — від маленьких річок, внутрішніх водоймищ, мінеральних джерел, крупних рік, до морів і океанів планети.

Вступ людства у другій полови-

ні XX сторіччя в епоху науково-технічної революції призвів не просто до змін масштабів, але й до корінних якісних змін самого характеру впливу суспільства на природу. Основні фактори впливу на біосферу обумовлені сьогодні не стільки ростом кількості людей й сільськогосподарського виробництва, засвоєнням нових територій тощо, скільки індустріальною виробничо-технічною діяльністю, яка призводить до забруднення атмосфери й водного середовища рік, озер, морів — пилом, нафтою, газами й шкідливими хімічними речовинами.

Наприклад, в акваторії північно-західної частини Чорного моря — в прибережній зоні й інших районах типу «море-ріка», «море-суша», лимани (що знаходяться, до речі, в значно кращому стані, ніж багато інших районів світового океану) за даними досліджень кафедр гідробіології й мікробіології університету, все ж спостерігається забруднення нафтою й промисловими відходами.

Сучасна біологія, в тому числі водна (морська) мікробіологія пропонує ряд методів, що спрямовані на охорону й очистку морської води — у вирішенні багатьох проблем морської мікробіології, на нашу думку, повинні взяти участь не тільки мікробіологи, але й фізики, хіміки, математики, спеціалісти в галузі кібернетики. Наведення мостів між спеціалістами різних профілей може призвес-

ти до зовсім нових, що часом повністю змінюють наші уявлення, результатів.

До завдання такої, назовемо її «комплексною морською», мікробіології можуть увійти організація систематичного бактеріального контролю прибережних вод світового океану, в тому числі Чорного моря; організація контролю районів гідрофронтів; вивчення умов виживання окремих патогенних бактерій в морській воді, морській піні, ілах, пляжних пісках; питання акумуляції патогенних мікроорганізмів донною фауною. І все це спільно з гідробіологічними, гідрологічними та гідрохімічними роботами, з використанням електронно-обчислювальної техніки. Сюди слід віднести й розробку мікробіологічних методів очищення морської води. Розведення корисних морських рослин і тварин.

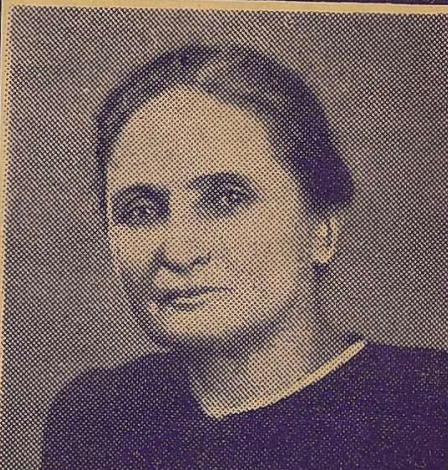
Відомо, що багато представників придонної фауни — прекрасні фільтратори морської води. Керування біосферою — одне з величезних завдань, що стоять в перспективі перед людством. В його вирішенні не останнє місце належить й самим дрібним мешканцям світового океану — «морським невидимкам», які, за образним висловом одного з мікробіологів, «взмозі побудувати й зруйнувати царство Нептуна».

В. П. ТУЛЬЧИНСЬКА,
член-кореспондент АН УРСР,
професор.

Трофей фотомисливця.

З. А. БОРИНЕВИЧ- БАБАЙЦЕВА

Наш університет, філологічна наука зазнали великої втрати. На 86-му році життя вмерла найстарша серед літературознавців Одеси — доцент, кандидат філологічних наук Зоя Антонівна Бориневич-Бабайцева. Вона належала до числа тих небагатьох жінок, які змогли ще в дореволюційний час одержати після середньої університетську освіту.

Її педагогічний талант особливо розквів після утвердження в Одесі Радянської влади, коли вона почала викладати на робітфаках і в інститутах. З моменту створення в Одеському державному університеті філологічного факультету — вона незмінний його викладач. За роки своєї роботи Зоя Антонівна прочитала численні загальні і спеціальні курси з історії російської літератури XIX сторіччя і з теорії літератури.

Творчі інтереси Зої Антонівни були пов'язані з Пушкіним і А. Чеховим, яким присвячені її численні роботи. Виросла вона в сім'ї перших мешканців Одеси, тому з особливою любов'ю ставилась до Пушкіна й до всього, що пов'язано з історією рідного міста. Ще в двадцяті роки вона взяла участь в роботі Пушкіньської наукової комісії Одеського будинку вчених, а з 1949 року очолила її. Вона — незмінний автор і організатор ряду збірок, присвячених південному періоду життя й творчості поета. Брала участь в усіх чотирнадцяти об'єднаних конференціях пушкінознавців Одеси й Кишинєва, де завжди виступала з доповідями.

За участь у підпільній боротьбі в Одесі проти фашистських загартників З. А. Бориневич-Бабайцева була нагороджена медалями «За оборону Одеси» та «За бойові заслуги».

Ім'я Зої Антонівни Бориневич-Бабайцевої та її праці назавжди залишаться в літопису літературного життя Одеси.

ТОВАРИШІ-ФІЛОЛОГИ.

Редактор П. МАРКУШЕВСЬКИЙ.

УСМІШКА ХУДОЖНИКА

1—2. Я один зібрав і навантажив цілу машину помідорів.

3. «Там дівчата збирають виноград». Чи сон студента — сторожа баштану.

Мал. Ю. ФРОЛОВА.

